TARE PÅ VEIEN IGJEN
Går ny langtur

DEMENSBOLIGER
Blir sjef for storsatsing

OSS I OPPDAL
Portalmaleren

OPP
TORSDAG
26. APRIL 2018

NY TV-SERIE

Her fikser programlederen nytt spontak hos Endre Hals

FOR ALLE MED Ø I GRØNNE Olga M. Skreen | NR 18 | ÅRGANG 18 | LØSSALG: 30 KR

Kari (26):
Fortsetter på landslaget – kutter ut høydetreningen

Andreas (19):
Jakter sponsorer og nye sykkeltriumfer

HØYESTERETT: OPP fulgte Gjevilvassvei-saken
VEI ELLER LØYPE: Spente grunneiere før dommen

- Vi tror det går veien

Foto: PER OLE AALBERG

Per Henrik Vognild i samtale med advokat Ivar Chr. Andersskog i en pause i Høyesterett. Til høyre Geir Jacobsen og bak Vognilds datter Elin Hammern Vognild.

Side 14-16

JACKPOT inntil kroner 60.000
RADIOBINGO
HVER TORSDAG KL 19.00
BINGOEN STARTER KL 20.00
RADIOE6
FM 102,8 – 100,5 - 104,5 – 105,3

7 090034 670013

KAMPEN OM GJEVILVASSVEIEN: Landets høyeste rett avgjør
FEM GRUNNEIERE I RETTEN: Tror de har en god sak

Skisporene som gikk helt til

PER OLE AALBERG
I HØYESTERETT
perole@opp.no
995 80 797

Løypestriden i Gjevilvassdalen nådde denne uken Høyesterett. Brøytetilhengerne mener de har en god sak.

Veien inn til Gjevilvasshytta har vært ferdselsåre til setre og næringsvei helt tilbake til 1600-tallet. På 2000-tallet har veistriden eskalert, og uenigheten om det skal være brøyta vei eller skiløype på veien har ført til full splid mellom de 115 rettighetshaverne, først på årsmøtene i veilaget og senere i rettssalene. Nå står slaget i Norges Høyesterett.

- Magefølelsen er god. Advokaten gjorde en bra jobb i dag, han har forberedt seg god. Jeg tror dette går veien.

Geir Jacobsen smiler bredt når han reiser seg fra tilhørerbenken etter første dag i Høyesterett.

Han er fornøyd med innsatsen til advokat **Ivar Chr. Andersskog** i selskapet Nidaros DA, fast støttespiller de siste fem årene.

Sammen med de andre grunneierne, **Per Henrik Vognild, Audun Vognild, og Haldor Toftaker** står Jacobsen bak anken i den betente striden om Midt-Norges mest populære skiløype.

Som en av få ankesaker, smatt denne gjennom nåløyet i landets høyeste rett. Spørsmålet om jordskifterettens myndighet står over veilagets vedtekter har ifølge ankeutvalget også betydning ut over den lokale konflikten.

- Det er svært interessant å følge med, men jussen ligger på et høyt nivå, medgir Jacobsen.

EN PÅDRIVER

Også **Per Henrik Vognild** er på plass. Han har vært en av de sterkeste pådriverne for å få helårsvei i Gjevilvassdalen.

Vognild måtte tåle mange sterke reaksjoner etter at OPP avslørte at han kjørte hjem traktoren sin fra setra en januardag i 2010, på nylagte skispor. Løypetilhengerne opplevde det som en provokasjon, men selv bedyret Vognild at han ble overrasket av snøværet.

Vognild synes advokat Andersskog traff godt med sin prosedyre.

- I dag er det blitt fokusert på det essensielle, og grensedragningen i forhold til veilagets myndighet. Andersskog har gjort hjemmeleksa si. Vi føler at vi har en god sak, sier Vognild, og viser til at dissensen i lagmannsretten, der jordskiftedommeren som kom i mindretall støttet deres ståsted, gir tro på et dom som går deres vei.

Vognild har med seg datteren **Elin Hammern Vognild.**

- Nå er det neste generasjon som har overtatt bruket og setra, og at de er her bærer bud om hvordan dette skal forvaltes i fremtiden, sier han.

Grunneierne hevder at de taper økonomisk på at de ikke kan leie ut setrene sine med vintervei eller drive hogst vinterstid.

LANG STRID

Kan grunneierne gi fra seg råderetten på Gjevilvassveien til et veilag som forvalter retten på vegne av flertallet, eller står den enkeltes bruksrett over veilagets vedtak og vedtekter?

OPP
Kjørte traktor i nylagt skispor

Striden tok av med dette oppslaget i OPP 7. januar 2010.

Det er problemstillingen Høyesterett har fått på bordet denne uken. Utfallet kan få slutt på striden om vinterbruk av Gjevilvassveien som har rast i lokalsamfunnet i snart 20 år. Den har vært til behandling i jordskifteretten, tingretten og lagmannsretten.

Jordskifteretten ga i 2014 de fem grunneierne medhold i kravet om helårsvei, og laget bruksregler som gav den enkelte rett til å brøyte. Veilagets myndighet ble dermed kraftig svekket, vedtekter og årsmøtevedtak ble satt til side, i tillegg ble anken deres forkastet av Høyesterett, mens brøytereglene ble stående.

Året etter ble Gjevilvassveien brøytet for første gang på flere tiår.

Når saken likevel endte i Høyesterett denne uken, skyldes det at veilaget under et ekstraordinært årsmøte 5. oktober 2016 vedtok å stenge Gjevilvassveien med bom ved første store snøfall etter 1. desember, slik praksis har vært i alle år.

Da stevnet brøytetilhengerne veilaget, men tapte både i tingrett og lagmannsrett som også satte jordskiftedom og brøyteregler til side. Brøyternes anke ble godtatt av Høyesterett.

- Det har vært en konflikt i flere tiår om det skal være skiløype på veien eller om den skal brøytes. Flere forslag på årsmøter om å brøyte veien er blitt nedstemt.

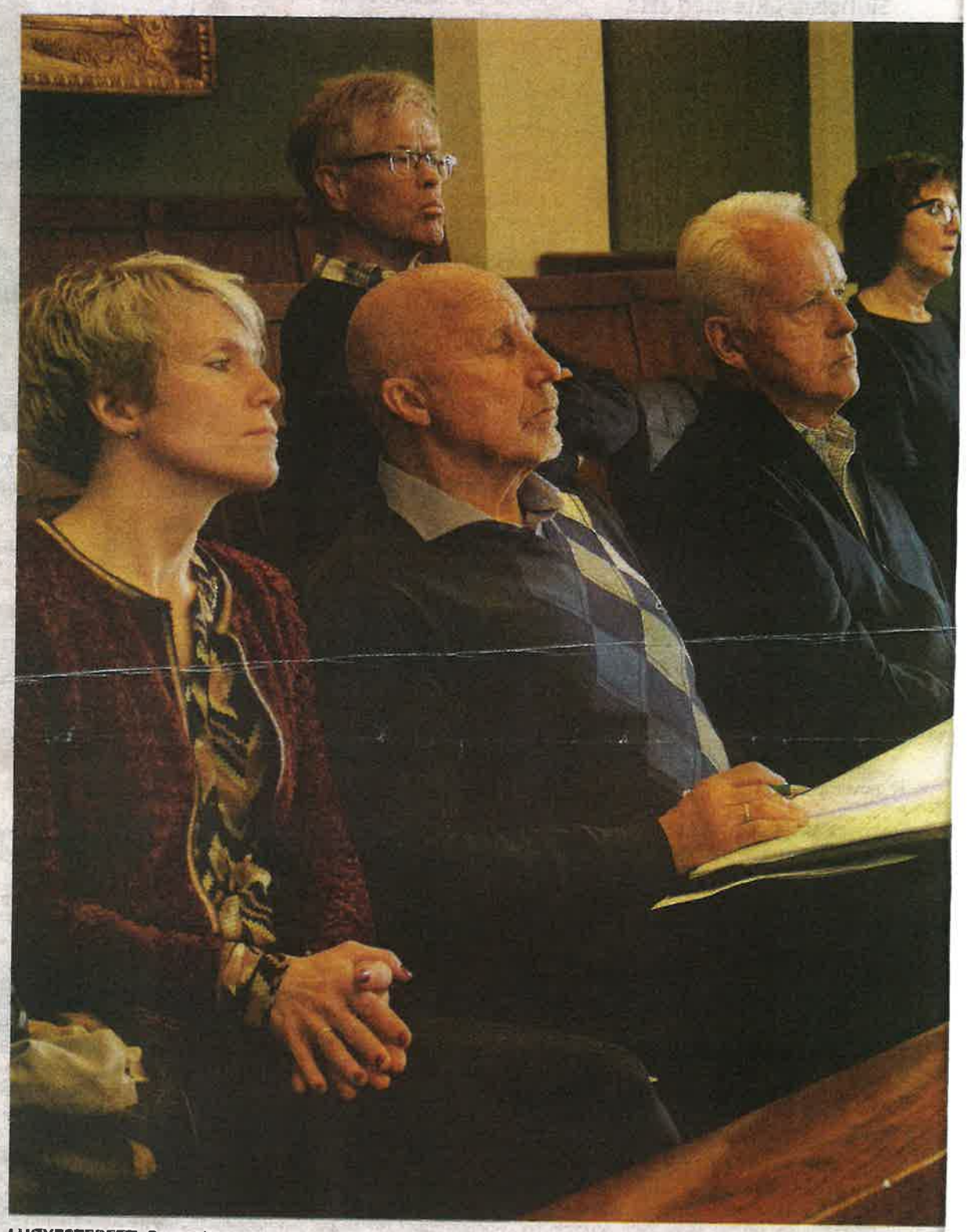

I HØYESTERETT: *Grunneierne som vil brøyte Gjevilvassvegen Elin Hammern Vognild (f.v), Per Henrik Vognild, Geir Jacobs av dommerne her i dag, Ragnhild Noer, forteller Jacobsen til OPP. Både han og Vognild mener det er nyttig at nye genera og kona Tove Husdal.*

Dette er bakgrunnen for at vi står her i dag, ankende parter ville få avklart om de kan brøyte på egen bekostning, forklarer Andersskog for de fem dommerne og legger ned påstand om at veilagets stengevedtak i 2016 var ugyldig.

HVEM BESTEMMER OVER VEIEN?

I sin prosedyre bruker han mye tid på å argumentere for at det ekstraordinære årsmøtevedtaket strider med veilagets vedtekter, formål og Samvirkelovens mindretallsvern, og underbygger dette med flere relevante domsavsigelser andre steder i landet.

Andersskog hevder at Jordskifteretten har den rette kompetansen, ikke bare til å bestemme vinterbruk, men også til å sette seg over Gjevilvassvegen SA.

- Jordskifteretten kan endre vedtekter for et veilag, sier advokaten, men medgir også: - Det er uklart hvor grensen for jordskifterettens kompetanse kan trekkes. Overfor OPP forklarer advokaten at jordskifterettens avgjørelse er førende for hvilke vedtak et samvirkeforetak kan fatte.

- Hvordan kommenterer du motpartens standpunkt om at brøytereglene fra Jordskifteretten ikke er gyldig for veilaget?

- Vi mener samvirkeforetaket kun kan fatte vedtak ut fra hva som ligger i innholdet i de enkelte rettighetene. Ankemotparten har forøkt å si at verken stiftelsesgrunnlag eller grunneierne har brøyteadgang, men vi er ikke enige.

- Hvordan tror du saken ender?

- Magefølelsen er fortsatt god, og jeg mener mindretallets votum i lagmannsretten er det riktige.

IKKE SISTE ORD

Oppdal kommunes vedtak om å regulere skiløype blir berørt kort under rettsforhandlingene. **Ivar Chr. Andersskog** forklarer at områdereguleringsplanen ble klaget til fylkesmannen, men ikke tatt til følge.

- Jeg ser ingen grunn til å gå nær-

Høyesterett

HØYTIDELIG: *Det er kun partenes advokater og de fem dommerne som får ordet i Høyesterett.*

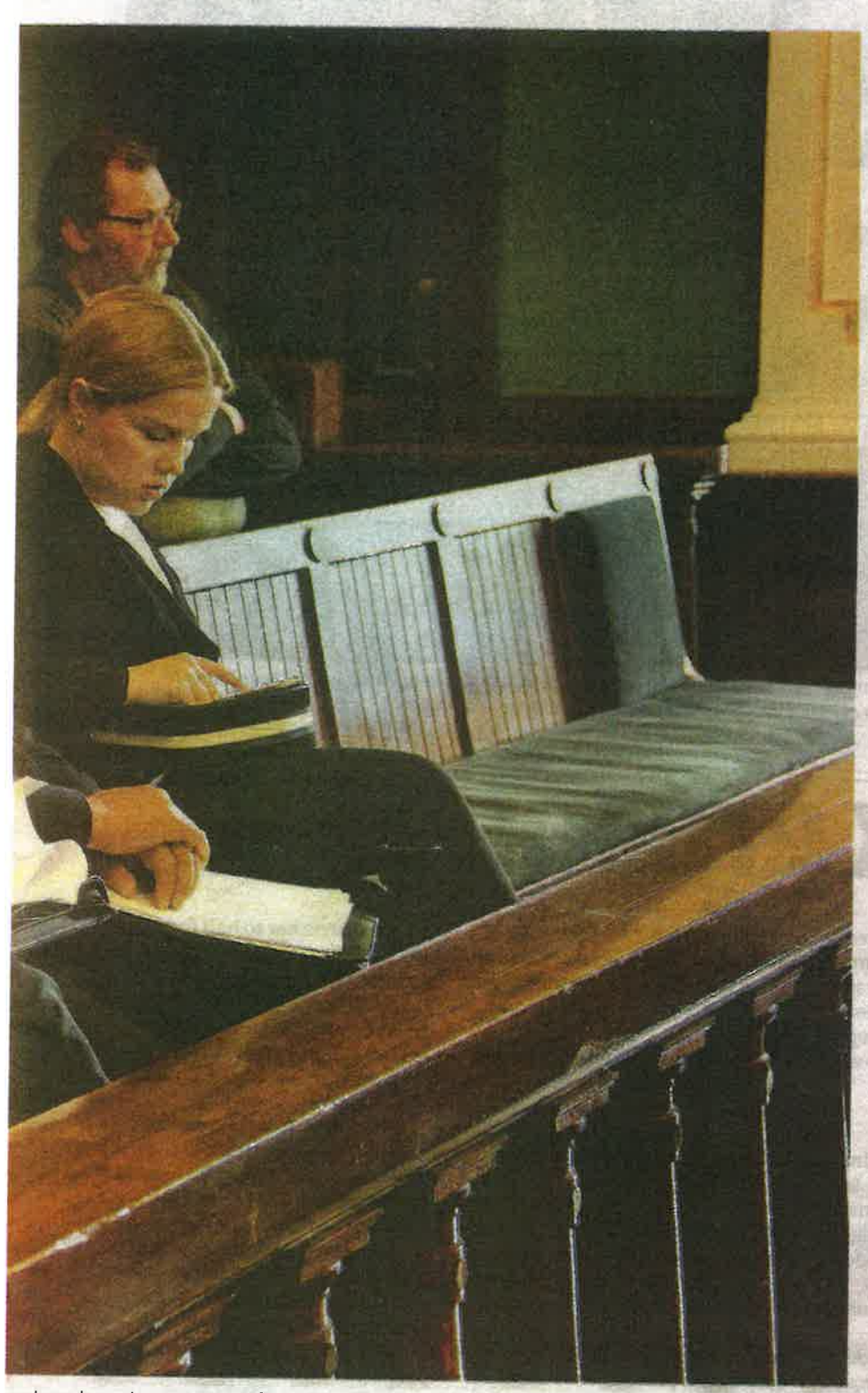

og hans barnebarn Mari Negård på fremste benk. -Mari studerer jus og har blitt forelest av en ner i slekta får innsikt i veistriden. Bak (t.h.) sitter styreleder i Gjevilvassvegen, Svein A. Dørum

BRIEF I PAUSEN: *Brøytetilhengerne Per Henrik Vognild (midten) og Geir Jacobsen mener advokaten deres var overbevisende i sin prosedyre. Elin Hammern Vognild bak.*

FINALE: *Veistriden i Gjevilvassdalen er en av de siste sakene høyesterettsdommer og profilert jurist Bård Tønder er med på å behandle før han blir pensjonist. Foran sitter protokollsekretær Gro Hilde Dahle.*

I FRONTEN: *Partenes advokater, Ivar Chr. Andersskog og John Egil Bergem.*

mere inn på det i dag, bemerker Andersskog, før høyesterettsdommer **Bård Tønder spør:**

- Det foreligger en stadfestelse av ekspropriasjon?

- Ja, og jeg ser for meg en langvarig rettsprosess siden det foreligger alternative skiløyper, men det er ikke tema i dag, svarer Andersskog.

Per Henrik Vognild sier til OPP at kommunen står svakt dersom grunneierne vinner ankesaken og det ender med ekspropriasjon av retten til å legge skiløype på veien.

- Vil de gå på det vi kaller en galskap og ekspropriere? Det dårligste de kan bruke mot sin egen befolkning er tvang. 25 har sagt nei til nå, men vi kan bli flere, sier Vognild, som mener kommunen vil stå svakt i en ekspropriasjonsprosess så lenge det ikke er forsøkt å finne minnelige løsninger og alternative løyper ikke er godt nok utredet.

Dom i Høyesterett faller om to til tre uker.

Førstereisgutt på 59 år

Brøyternes advokat Ivar Chr. Andersskog (bildet) gikk opp til eksamen i Høyesterett denne uken.

- For å få adgang til å prosedere i Høyesterett må man gjennomføre to prøvesaker og bestå begge. Jeg har en bestått prøvesak, og dette er min andre prøvesak. Da skal man i realiteten opp til eksamen, forteller Ivar Chr. Andersskog (59) til OPP.

Dermed har det blitt en del ekstraarbeid i forkant av rettssaken.

- Det innebærer at jeg måtte gå gjennom alt av sidestoff, så det har vært et

omfattende arbeid for å prøve å bestå denne prøven, sier Andersskog, som anslår at han har brukt tre måneder på å forberede seg på sin egen «eksamen».

FAKTA

20 ÅR MED SKILØYPESTRID

2001: Miljøverndepartementet uttaler om kommuneplanen for Gjevilvassdalen at seterdalen har nasjonal verdi. Planene om storstilt utbygging av 250 hytter i dalen må skrinlegges, grensen settes ved Resset. Bak utbyggingsplanene er flere av grunneierne som har ivret for ny løype og brøyting av veien.

2008: Flere grunneiere, blant dem tilhengerne av vinterbrøyting, tar til orde for at det må legges en ny skiløype lenger opp i lia. Denne reguleres inn i kommuneplanens arealdel i 2009, men stanses av fylkesmannen fordi terrenginngrepene blir for store.

Januar 2010: OPP avslører at setereier Per Henrik Vognild har kjørt traktor i det nylagte skisporet på Gjevilvassveien, noe som skaper sterke reaksjoner og oppfattes som en provokasjon. - Meningsløst, sier leder i IL Snøhetta, Haakon Nordseth. Vognild sier han ble overrasket av snøfallet og måtte hente hjem traktoren. - Jeg velger å ofre meg enda en gang slik vi setereiere har gjort i alt for mange år for at skiløperne skal få bruke vår næringsvei, sier Vognild.

Desember 2010: Grunneierne har varslet brøyting, men ordfører Ola Røtvei inngår omstridt avtale med brøytetilhengerne uten at veilaget er med, om at veien likevel ikke skal brøytes denne vinteren og det neste året.

2011: Bare 13 stemmer for brøyting på veilagets årsmøte i april, mens 53 grunneiere stemmer mot. Styrets opprustingsskisse til helårsvei vil koste 3,5-11 millioner, og redusere bominntektene

2013: Grunneierne Haldor Toftaker, Arnhild og Geir Jacobsen, Arne Rolvsjord, Audun Vognild og Per Henrik Vognild ber Jordskifteretten avgjøre deres rett til å brøyte veien.

7. november 2014: Jordskifteretten slår fast at grunneierne har rett til å brøyte veien vinterstid og lager nye bruksregler for veien. Det åpnes for at hvem som helst av grunneierne står fritt til å brøyte veien. Morten Olsen (KrF) tar samtidig i et utspill i OPP til orde for at rådmannen bør utrede regulering av skiløype langs veien for å få slutt på striden. I desember vedtar kommunestyret å gi rådmannen oppdraget.

20 ÅR MED SKILØYPESTRID

April 2015: Oppdal kommune og 62 grunneiere forsøk på å omstøte Jordskifterettens dom avvises i Høyesterett. Saken skulle vært anket til jordskifteoverretten.

1.oktober 2015: Veien blir brøytet i vinter, bekrefter grunneier Geir Jacobsen på opp.no og ber Skienern og Trondhjems Turistforening (TT) finne alternative traséer.

14. oktober 2015: Kommunestyret starter arbeidet med å regulere vinterbruken av veien til skiløype, noe som kan sette jordskiftedommen til side.

Februar 2016: Kjendisadvokat og hytteoppdaling Christian Wiig tilbyr seg å megle i veistriden for å få vekk stempelet som kranglebygd. 2780 underskrifter samles inn til støtte for løypa.

Mars 2016: Antall overnattinger ved Gjevilvasshytta halveres i påska med vinterbrøytet vei. De fem grunneierne krever 2000 kroner i brøyteavgift. Kommunestyret vedtar rådmannens reguleringsforslag om skiløype langs veien.

5. oktober 2016: I et ekstraordinært årsmøte i Gjevilvassveien, vedtar veilaget å følge egne vedtekter og tidligere årsmøtevedtak om å stenge Gjevilvassveien for trafikk og legge til rette for skiløype etter første store snøfall etter 1. desember. Fem grunneiere reiser søksmål mot veilaget.

Desember 2016: Skiløypa tas ut av det kommunale stamløypenettet. Sporlegging finansieres av private midler og kjøres opp med snøscooter.

16. januar 2017: Brøyterne taper i tingretten og jordskiftedommen settes til side.

27. september 2017: Anken forkastes av Frostating lagmannsrett som mener veilaget var i sin fulle rett da de stengte veien med bom. Dommen er avgitt under dissens.

13. desember 2017: Et enstemmig kommunestyre vil avvente om Høyesterett behandler brøyternes anke før det tas stilling til ekspropriasjon for å sikre skiløype på Gjevilvassvegen.

15. desember 2017: Tre dommere i Høyesteretts ankeutvalgets avgjør at anken tillates fremmet ut fra tvistelovens paragraf 30-4.

AVKLARING: *Styreleder Svein Asphaug Dørum i Gjevilvassvegen SA i samtale med advokaten sin, John Egil Bergem. Fra veggen skuler tidligere høyesterettsjustitiarius Carsten Smith i Håkon Gulvågs maleri ned på uenigheten om Midt-Norges mest populære skiløype.*

– En juridisk gråsone

PER OLE AALBERG
I HØYESTERETT
perole@opp.no
995 80 797

Høyesterett skal forsøke å finne vei gjennom en juridisk gråsone, slår advokat for Gjevilvassvegen SA, advokat John Egil Bergem fast.

Advokaten fra Arntzen de Besche brukte sin prosedyretid tirsdag og onsdag til å underbygge veilagets påstand om at brøytetilhengernes anke til Høyesterett må forkastes.

John Egil Bergem har problematisert Jordskifterettens myndighet og bruksreglene de laget i 2014, som gir grunneierne rett til brøyting.

Bergem mener Jordskifterettens myndighet er begrenset og ikke kan overprøve vedtekter og årsmøtevedtak i veilaget.

- Reglene Jordskifteretten laget er ikke ugyldige, men vedtaket deres går inn i det som ligger til samvirkeforetaket å avgjøre. Veilaget kan bestemme at det ikke skal brøytes, og det kan ikke Jordskifteretten hindre med sitt vedtak, sier Bergem til OPP.

Han presiserer at Jordskifterettens avgjørelse ikke har samme autoriteten som en rettskraftig dom vil ha, og omtaler avgjørelsen om bruks- og brøyteregler fra 2014 konsekvent som et «vedtak».

FLERTALLET BESTEMMER

- Det er snakk en vedtatt ordning om utøvelse av en rettighet som ikke er bindende for all fremtid, men som er lagt til fellesskapet, altså veilaget, å forvalte videre. Veilaget kan endre reglene fra Jordskifteretten på sine årsmøter, mener han.

- Hva skjer da med den enkeltes rett til å bruke veien som man selv vil?

- De kan fortsatt bruke veien, men i hvilken utstrekning de skal bruke den må avveies. Hver enkelt kan ikke bruke veien fritt, men må innrette seg etter flertallet, sier Bergem, som mener at veilaget gjennom alminnelig flertall avgjør hvordan veien skal forvaltes.

- Å frata noen å kjøre er noe annet. Om noen har en uttrykkelig brukrett, ville det vært noe annet, sier Bergem, som mener dette ikke er tilfellet for de 115 medlemmene i Gjevilvassvegen SA. Vedtektene åpner nemlig for at det kan søkes om å bruke veien vinterstid til næringsvirksomhet, for eksempel skogsdrift. Denne muligheten er blitt benyttet av grunneiere for å drive hogst.

Det ekstraordinære årsmøtet i Gjevilvassvegen hevdet at brøytereglene som ble laget var en «nullitet», altså uten gyldighet og rettskraft. Dette standpunktet har Bergem gått bort fra i sin prosedyre.

- Selv om Jordskifterettens vedtak har begrenset rekkevidde, betyr det ikke at vedtaket er en nullitet når det blir truffet, vedtaket lever sitt eget liv inntil det blir endret.

TRANGT NÅLØYE

Kun en av ti ankesaker blir behandlet av Høyesterett, og det forutsettes at saken har prinsipiell betydning, at problemstillingen er lite belyst fra før og at en dom kan gi presendens for andre, tilsvarende konfikter.

John Egil Bergem bekrefter at ankesaken har avdekket en juridisk gråsone, og at dette er grunnen til at Høyesterett har godtatt anken.

- Ja, og det illustrere noe av problemet med Jordsikfterettens kompetanse. De har myndighet til å skape regler for bruksrett og utøvelse, men da blir det også en kollisjon mot annet lovverk når grensene ikke er klare.

FORVENTER AVKLARING

Styreleder **Svein Asphaug Dørum** i Gjevilvassvegen SA har fulgt rettssaken fra tilhørerbenken.

- Det er uvant, spesielt og interessant, både å se dette huset og høre det advokatene har å komme med. Jeg tror det blir arbeid nok for de fem dommerne i saken.

- Advokatene har to helt forskjellige innfallsvinkler, så dommen blir et enten eller, sier Dørum, og tenker på gyldigheten av stengevedtaket veilaget gjorde 2016.

- Hva er konsekvensen for skiløypa dersom brøyterne får medhold?

- Det ligger noen kommunale vedtak som kan overstyre alt vi driver med her, men det hadde vært greit om det ble en klar og grei dom. Bruksordningsreglene var ikke mulig å gjennomføre i kombinasjon med samvirkeloven. Om reglene blir stående, sliter vi. Da får vi nok ikke vedtektene våre godkjent i Brønnøysundregisteret.

MAGEFØLELSEN

Han holder fast på at det var rett å stenge veiene vinteren 2016/17.

- Vi måtte gjøre det for å komme et skritt videre. Det året det ble brøytet var det ganske trasig, det ble innført et nytt regime på siden av styret i veilaget, og det kunne ikke fortsette. Vi ble overstyrt av enkeltmedlemmer, og det går ikke an, mener Dørum.

Veilagets advokat, John Egil Bergem, har til nå kun tapt én av de seks sakene han har vært i Høyesterett med.

- Og hva sier magefølelsen din om hvordan det går denne gangen, Bergem?

- Hadde jeg hatt det, ville jeg nok holdt den i magen!